

ПРЕС КЛИПИНГ

18-19. октобар 2014.

НАСЛОВИ

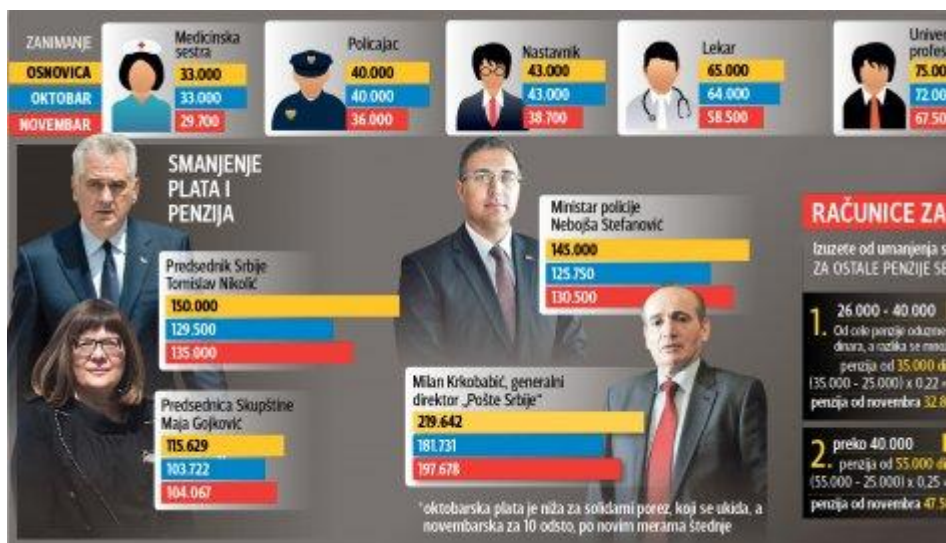
OTKRIVAMO Ovo je formula za smanjenje plata;(str.2)
Predstavljanje podataka o tržištu rada i rezultatima mera;(str.3)
У државној управи 11.134 саветника;(str.4)
Стопа незапослености 20,3 одсто;(str.6)
Повећан минус у буџету са 182 на 224 милијарде динара;(str.7)
Kragujevčani ostali bez autobusa;(str.9)
Radnici:Ko stavi fabriku na prodaju;(str.110)
Nesprovođenje zakona - odgovornost države;(str.11)
Sindikati: Putinovo obećanje uliva nadu;(str.14)

OTKRIVAMO Ovo je formula za smanjenje plata

Gordana Bulatović

Umanjene plate koje će zaposleni u javnom sektoru primati već od novembra neće biti povećavane bar do 2017. godine, otkriva „Blic“.

(+)

Formula po kojoj će se umanjivati plate u javnom sektoru, uključujući tu i nezavisne institucije, javna preduzeća i sve one koji direktno ili indirektno imaju veze s budžetom, već je poznata.

Kako saznajemo, od smanjenja će biti zaštićene plate do 25.000 dinara, a svi oni koji primaju zaradu iznad tog iznosa moraju da računaju da će ubuduće njihova plata biti deset odsto niža u neto iznosu.

U Vladi priznaju da zasad nije razgovarano o formuli po kojoj će se umanjivati zarade veće od 100.000 dinara. Prema aktuelnom planu, i one će biti umanjivane deset odsto.

Time će, praktično, svi oni koji danas imaju platu veću od 113.340 dinara bolje prolaziti nego do sada. Jer do sada su plaćali solidarni porez (na iznos od 60.000 do 100.000 - 20 odsto, a na ostatak, preko 100.000 dinara - 25 odsto), koji se ukida, a sada im se cela plata umanjuje za deset odsto.

Pa, na primer, onaj ko ima zaradu od 200.000 dinara, do sada se na ime solidarnog poreza mesečno odricao 33.000 dinara, a ubuduće će odricati 20.000 dinara. Praktično, u odnosu na ovu godinu plata mu se uvećava za 13.000 dinara.

Vlada i dalje smatra da bi penzioneri trebalo manje da osete teret štednje. Tako će oni koji primaju do 25.000 dinara, a njih je 815.755, biti izuzeti od smanjenja. Međutim, u Vladi trenutno razmišljaju da promene formulu koja će se primenjivati na penzije više od 25.000 dinara.

- Ideja je da se u slučaju 469.236 penzionera koji imaju primanja između 25.000 i 40.000 dinara umanjene vrši tako da se iznos preko 25.000 dinara smanji 22 odsto, a da se u slučaju 114.064 penzionera koji primaju preko 40.000 dinara iznos preko 25.000 dinara smanji 25 odsto. Tako bi penzioneri koji imaju nešto viša primanja po visini umanjena bili izjednačeni sa zaposlenima, a budžet bi ostvario veću uštedu - objašnjava izvor „Blica“ iz Nemanjine 11.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/503566/Predstavljanje-podataka-o-trzistu-rada-i-rezultatima-mera>

Predstavljanje podataka o tržištu rada i rezultatima mera

Tanjug

Ministar za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja Aleksandar Vulin predstaviće danas u Vladi Srbije aktuelne podatke o tržištu rada, za period januar-septembar 2014. godine.

O rezultatima novih propisa i mera Vlade Srbije, donetih sa ciljem regulisanja položaja radnika, pored Vulina, govoriće i direktor Inspektorata za rad Bojan Jocić i direktor Nacionalne službe za zapošljavanje Zoran Martinović, najvaljenije iz Ministarstva rada.

У државној управи 11.134 саветника

Свали четврти од 45.381 запосленог у органима јавне управе, без војске и полиције, неког нешто саветује

ПЛАТЕ САВЕТНИКА У ОРГАНИМА ЈАВНЕ УПРАВЕ (у динарима)

Млађи саветник	од 40.000 до 54.000
Саветник	од 50.000 до 61.000
Самостални саветник	од 63.000 до 77.000
Виши саветник	од 75.000 до 106.000

По Регистру запослених из августа ове године који обједињава извештаје свих корисника буџетских средстава, од 45.831 запосленог у органима јавне управе, без података за полицију и одбрану, 11.134 имају звање саветника. Податак да су четвртина запослених у државној администрацији саветници различито се тумачи. Страни посматрачи наших економских збивања, имајући на уму звање и статус саветника у државама из којих долазе, многобројност саветника у јавној управи Србије виде као један од доказа нерационалне уређености државне администрације, па и целокупног јавног сектора, који скупо плаћамо.

Део домаће јавности је убеђен да је превише државних службеника који „тамо некога саветују”, подразумевајући при томе да то раде за високе плате.

Према подацима из марта ове године, у државној управи било је 7.533 службеника са звањем саветника. Асоцијација слободних и независних синдиката (АСНС) тим поводом саопштила је да би Влада Србије, уместо што смањује плате и пензије, највише уштедела ако би отпустила саветнике који државу годишње коштају 150 милиона евра.

„Док се укида помоћ породиљама, смањују дечји додатак и социјална давања, грађани Србије само за саветничке плате годишње дају око 150 милиона евра”, писало је у саопштењу АСНС-а.

Ко су саветници у српској јавној управи, шта раде и колико нас коштају?

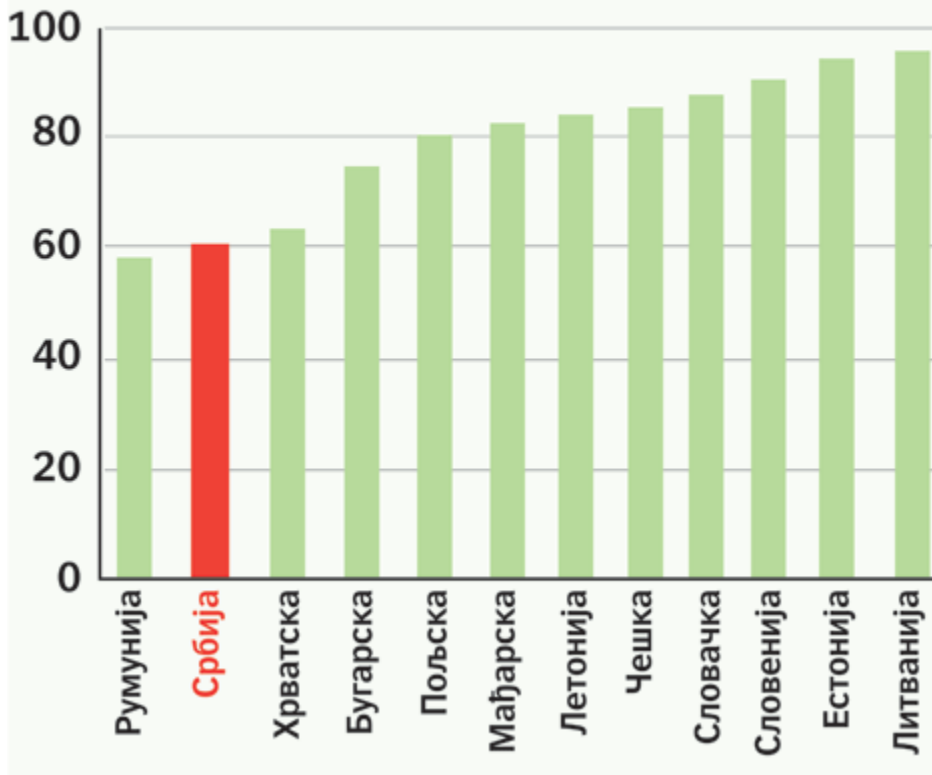
Познаваоци организације државне администрације, укључујући и упућене у управљање компанијама, кажу да су звање и статус саветника, који и за тамошње прилике зарађују много, по правилу резервисани за искусне експерте у одређеним областима, уз које обично иде и академска титула. Посла саветника у неким мултинационалним компанијама и банкама прихватили су и поједини бивши председници држава.

У Србији је стање са саветницима ипак другачије.

- Податак да четвртина запослених у државној администрацији имају звање саветника само говори да веома стручне послове у управи обављају људи са високом стручном спремом - указују у Министарству државне управе и локалне самоуправе. - Звање саветника, које има неколико „чинова” (млађи саветник, саветник, самостални саветник и виши саветник), законски је термин којим се одређује државни службеник који обавља државно-службеничке послове са високом стручном спремом. Реч је о писању закона, изради анализа и праћења стања у одређеној области, спровођењу закона или раду у управном поступку.

Осим саветника који су државни службеници, постоје и такозвани посебни саветници, који не спадају у уобичајену саветничку номенклатуру. Закон о државној управи омогућава сваком министру да може да има највише три посебна саветника, који по његовом налогу припремају предлоге, дају мишљења и обављају друге послове за министра. Број посебних саветника министра одређује се актом владе за свако министарство.

Број запослених у јавној управи на 1.000 становника

Подсећања ради, сваки министар може да именује и државне секретаре. Такође, Законом о Влади Србије је предвиђено да председник и потпредседници владе при својим кабинетима могу да именују саветнике.

Оно што све највише занима јесте одговор на питање - колика им је плата? Незванично, плата млађег саветника креће се од 40.000 до 54.000, а саветника 50.000 до 61.000 динара. Самостални саветник зарађује од 63.000 до 77.000 динара, а виши саветник од 75.000 до 106.000 динара. Износи који премашују 60.000 динара сада подлежу умањењу по основу солидарног пореза.

У Министарству државне управе и локалне самоуправе напомињу да наведи подаци, којима сада располажу, нису прецизни, јер се заснивају на Регистру запослених, који обједињава извештаје свих корисника буџетских средстава. Поузданији би био, додају, прави регистар, који би обједињавао податке о исплатама на извору сваког од плаћања, али израда таквог регистра, захтева више година. До тада, очекују да у наредној години Министарство финансија уведе централизован обрачун плата великог дела директних и индиректних корисника буџета, „што ће представљати велики корак напред”.

Према Закону о државним службеницима, поред саветника, у нашој државној администрацији раде и службеници са вишом школом, односно стручни сарадници, и са средњом школом - референти. Постоје и „намештеници”, који обављају „послове подршке”, као што су возачи, секретарице...

Све укупно, по сада расположивим подацима, „који нису сасвим прецизни у органима јавне управе, без података за полицију и одбрану”, има укупно 45.831 запослен.

Економисти, као и чланови Фискалног савета, слажу се да је број запослених у државном сектору у Србији у односу на број становника међу најнижим у поређењу са стањем у упоредивим транзиционим државама. Отуда и закључак: „Главни извор неравнотеже између броја запослених у државном сектору и у остатку привреде није превелика запосленост у сектору државе, већ превише ниска стопа запослености у остатку привреде.”

Александар Микавица

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Stopa-nezaposlenosti-203-odsto.sr.html>

Стопа незапослености 20,3 одсто

БЕОГРАД - Према последњим статистичким подацима стопа незапослености у Србији пала је на 20,3 одсто и то је седми месец за редом у којем се број незапослених у нашој земљи смањује, изјавио је данас министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александар Вулин.

„То је добра вест. Стопа незапослености константно опада већ седми месец, а у септембру је смањена за 0,5 одсто у односу на претходни месец”, рекао је Вулин на конференцији за новинаре и подсетио да је након промене власти 2012. године стопа незапослености била око 26 процената.

Вулин је нагласио да је у периоду од 1. јуна до 30. септембра ове године Инспекција рада извршила 16.893 надзора код 354 послодавца, а као резултат рада инспекције запослено је 14.464 људи.

„То су људи који су већ радили, али их њихови послодавци нису пријављивали. Добили су посао зато што је Инспекција рада спроводила закон, зато што је имала већа овлашћења на основу Закона о раду и зато се боље повезала са централним регистром обавезног социјалног осигурања”, нагласио је министар.

Вулин је подсетио да је, поређења ради, у целој 2013. години по истом основу запослено 4.290 људи.

„То су конкретни резултати Закона о раду и свега што ова влада ради како би уредила тржиште рада, како би смањила рад на црно и кроз закон и инвестиције омогућила да се људи запосле. Ово је коначно добра вест”, закључио је Вулин.

Танјуг

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Povecan-minus-u-budzetu-sa-182-na-224-milijarde-dinara.sr.html>

Повећан минус у буџету са 182 на 224 милијарде динара

Ребалансом предвиђено смањење плата и пензија, мањи расходи за камате, али и нешто већи издаци за субвенције

Министар финансија Душан Вујовић дао је предлог прекројене државне касе за ову годину, сазнаје „Политика” из неколико незваничних извора. Нацрт ребаланса буџета предвиђа приходе од 897.165.195.000 и расходе од 1.121.934.765.547 динара. Овај документ, у коме планирани минус у каси достиже 224.769.570.547 динара, највероватније ће се следеће недеље наћи пред члановима кабинета премијера Александра Вучића, након чега ће бити прослеђен Скупштини на усвајање.

То је чак 42 милијарде динара већи дефицит, него што је првобитно било предвиђено Законом о буџету за 2014. годину (182 милијарде динара). Тиме је минус у каси са првобитних нешто више од четири одсто повећан на седам одсто бруто домаћег производа (БДП), односно свега што привреда створи за годину дана.

Према нашим сазнањима, прекројеном државном касом планирани су издаци за плате од 201 милијарду, док трансфери фонду ПИО достижу 251 милијарду динара. Велика расходна ставка су и издаци за камате (112 милијарди), али и субвенције (93,6 милијарди динара). Иначе, субвенције су повећане у односу на првобитни план. Већа је ставка која се односи на субвенције привреди, што највероватније значи да су ту укалкулисани расходи за Железару у Смедереву. Јер, првобитно, буџетом је било планирано да Железара до ребаланса нађе стратешког партнера.

РЕБАЛАНС БУЏЕТА

(У милијардама динара)

БУЏЕТ
ЗА 2014.

Приходи	897	930
Расходи	1.121	1.112,5
Дефицит	224	182,5

Највећи издаци

Трансфери Фонду ПИО	251	256
Издаци за плате	201	207
Расходи за камате	112	113,8
Субвенције	93,6	80,9

ФОРМУЛЕ ЗА ПЛАТЕ И ПЕНЗИЈЕ

Плате запосленима у јавном сектору мање за око 11%

Пензије до 25.000 динара без смањења

Пензије од 25.000 до 40.000 динара

Умањење од 22% рачуна се на разлику која се добије кад се од укупног износа пензије одузме 25.000 динара

Пензије веће од 40.000 динара

Умањење од 25% рачуна се на разлику која се добије кад се од укупног износа пензије одузме 25.000 динара

Ребалансом је планирано и смањење основице за обрачун зарада на 17.100 динара. Претходно је основица за обрачун зарада била нешто већа 19.000 динара. То значи да ће плате запосленима у јавном сектору бити линеарно мање свима око 11 одсто. Уколико се у међувремену не донесе уредба, они који имају плате мање од 25.000, судећи по овом предлогу ребаланса, неће бити заштићени.

Уз предлог измене и допуна Закона о буџету пред владом ће се наћи и нацрт измењеног пензионог закона. Према нашим сазнањима њиме се предвиђа смањење пензија већих од 25.000 динара. И то тако што ће се разлика између неопорезованих 25.000 до 40.000 динара, смањити за 22 одсто, а чекови већи од 40.000 динара биће умањени за 25 процената. Процент умањења рачуна се за износ изнад 25.000 динара. Што значи да пензионери могу да израчунају колико ће им примања бити мања ако од укупног износа пензије одузму 25.000 динара и разлику поможе са 0,22. Они чији су чекови већи од 40.000 динара, умањење могу да израчунају тако што ће од укупног износа пензија одузети 25.000 динара и разлику помножити са 0,25.

Законом о буџетском систему предвиђено је да министар финансија до 15. октобра доставља влади нацрт Закона о буџету, што значи да по буџетском календару предлог буџета за следећу годину мало касни. Прописи предвиђају и да влада до 1. новембра усвоји предлог тог закона, како би Скупштина Србије усвојила буџет за 2015. до 15. децембра.

А. Телесковић

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2014&mm=10&dd=18&nav_id=913162

Kragujevčani ostali bez autobusa

IZVOR: B92

Kragujevac -- Kragujevčani više nemaju autobusku stanicu pa su primorani da prevoznike traže na takozvanom privremenom stajalištu ili obližnjim ulicama.

Dok građani jure prevoznike radnici "Autosaobraćaja" vode međusobni rat ko je kriv za propast preduzeća, koje je zbog ogromnih dugova ostalo bez voznog parka.

Do potpunog prekida rada došlo je zbog duga od 700.000 dinara za struju koja je sada isključena.

Autoprevoznik "Janjušević" je pre nekoliko meseci preuzeo deo linija i radnika kako bi se spasilo poslovanje Autosaobraćaja. To je izazvalo ogroman razdor između sindikata i radnika koji kriveći jedni druge optužuju i rukovodstvo, koje se inače u poslednjih godinu dana često smenjivalo.

Zbog neizmirenih dugovanja svi autobusi su prodati na licitaciji.

"Autosaobraćaj je ili pod hipotekom ili potražuju preko suda radnici. Sada nam je ukinuto restruktuiranje sada će verovatno i dobavljači da potražuju svoje tako da blokada će biti mnogo veća", kaže Ivan Luković predsednik Slobodnog sindikata.

Iz Slobodnog sindikata tvrde da je izvor problema organizovani kriminal pripadnika Samostalnog sindikata.

Rukovodstvo delimično krivi i radnike koji su podneli tužbu zbog dvadeset neisplaćenih zarada i tako blokirali račun firme.

"U ovom trenutku osim nekog čarobnog štapića ne postoji drugi način da preduzeće izađe iz krize u kojoj se nalazi", kaže Srećko Aleksić, direktor "Autosaobraćaja"

Ukupna dugovanja "Autosaobraćaja" iznose 19 miliona evra. Sa svim problemima ovo preduzeće je na dobrom putu ka stečaju. Oko 160 radnika bi tako ostalo bez posla.

Radnici:Ko stavi fabriku na prodaju

IZVOR: TANJUG

Čačak -- Bivši radnici čačanske Fabrike hartije "Božo Tomić" nedavno su protestovali zbog obaveštenja pristiglog iz Agencije za privatizaciju.

U saopštenju se navodi da nema zainteresovanih investitora za to preduzeće, iako ono, kako kažu, nije stavljeno na prodaju.

Prema rečima Miloša Tripkovića, nekadašnjeg predsednika Samostalnog Sindikata a danas člana Skupštine poverilaca fabrike, Zakon o restituciji nije kočio prodaju firme bugarskoj kompaniji "Čestijm" koja je upropastila, kako ocenjuje, ne samo ovo čačansko preduzeće, već čitavu srpsku privredu.

"Do pre pet dana su nam u Agenciji govorili da fabrika ne može da se proda, jer to ne dozvoljava Zakon o restituciji, a nakon našeg protesta stigao je novi dopis u kojem kažu da je prodaja moguća, ali, navodno, nema zainteresovanih, pa je preporuka da se završi proces restitucije", naveo je Tripković u izjavi Tanjugu.

On sa kolegama traži odgovore i od predstavnika lokalne samouprave koji su, kako tvrdi, do pre neki dan u medijima govorili da postoje zainteresovani kupci i da je to svršena stvar.

"Uostalom, kako u Agenciji znaju da nema kupaca kada nije oglašena prodaja, 260 bivših radnika nema posao i na rubu egzistencije su, a šanse za ponovno upošljavanje su minimalne", ocenio je.

Država bivšim radnicima, ističe Tripković, duguje 28 plata, sedam godina nepovezanog radnog staža. Kaže još da je slao dopise o problemima predsedniku Vlade, ministru rada, zaštitniku građana, ali ni od koga nije dobio odgovor.

"Shvatamo situaciju u kojoj se država nalazi, ali tražimo razumevanje i za nas, jer tri i po godine živimo bez dinara, a sada čekamo da nam na vrata pokucaju sudski izvršitelji, jer ne možemo da izmirujemo obaveze za komunalije. Pobijte nas, oslobodite bede i uštedite budžetske pare", rekao je on, i dodao da se svakom radniku duguje po 6500 evra.

Bivši radnik Vojko Kustudić, koji je bio zaposlen u fabrici 38 godina i šest meseci, treba da se penzioniše, međutim, radni staž mu nije uplaćen za sedam godina, uprkos tome što je radio. Bivše radnike je saslušao zamenik gradonačelnika Čačka, Radenko Luković koji je rekao da će predstavnici lokalne samouprave učiniti sve da se njihovi problemi reše.

"Davno je završena procena imovine, ali prodaja nije oglašena a postupak restitucije je dugo trajao. Komentar Agencije da nema zainteresovanih je izazvao revolt kod bivših radnika, a mi ćemo insistirati kod APR-Centra za stečaj raspiše konkurs, što je jedini način da se vidi da li postoje zainteresovani partneri", kazao je Luković Tanjugu.

On je precizirao da je imovina procenjena na pet miliona evra, a fabrika će se prodati bez obaveza.

"To znači da potencijalni kupac neće preuzeti dugovanja i bivše radnike, ali naš interes je da to bude neko ko će pokrenuti proizvodnju čime će se stvoriti uslovi za upošljavanje", zaključio je Luković.

Fabrika hartije "Božo Tomić" uvedena je u stečaj 5. jula prošle godine a na prvoj skupštini poverilaca, u čačanskom Privrednom sudu, Agencija za privatizaciju predložila je sprovođenje stečajnog postupka prodajom imovine, tj. bankrotstvom.

Prethodni stečajni postupak u fabrici bio je pokrenut 2010. godine, ali je tada prihvaćen plan reorganizacije koji je podnela kompanija "Čestijm" iz Sofije, koja je u leto 2007. godine kupila čačansku fabriku. Međutim, proizvodnja je obustavljena početkom 2011. godine kada je blokiran račun zbog neizmirenih obaveza i potrošene zalihe sirovina, pa je Agencija 2011. poništila privatizaciju i postavila zastupnika državnog kapitala.

OK RADIO

http://www.okradio.rs/vladavina-prava/pisani-tekstovi/nesprovođenje-zakona-odgovornost-drzave_43873.html

Nesprovođenje zakona - odgovornost države

Vladavina prava

Vranje - Umesto uređene države i rasta standarda, za 15 godina nedovršene tranzicije dobili smo partokratsko društvo i propale fabrike u kojima radnici mesecima ne primaju plate.

Zato je pitanje gde se u svemu tome nalaze sindikati kao organizacije za zaštitu prava zaposlenih, odnosno kolika je bila njihova (ne)moć da se suprotstave interesima političara i tajkuna.

NEMA SOCIJALNOG DIJALOGA

Dr Sanja Paunović, savetnik za ekonomska pitanja Saveza samostalnih sindikata Srbije SSSS, na početku razgovora za OK radio kaže da sindikat nezamenljiv faktor socijalnog dijaloga svuda u svetu.

- Ne može se zamisliti bilo kakva izmena zakona ili promena u društvu, a da se ne konsultuje sindikat. Međutim, ovde smo svedoci da naši stavovi nisu uvaženi, da snaga kapitala, odnosno grupacija poslodavaca, jako pritiska državu i na taj način umanjuje uticaj sindikata, koji nema novac. Utisak je da se država češće udružuje sa poslodavcima u donošenju odluka i rešenja - navodi dr Sanja Paunović.

OK radio: U Srbiji je formiran Socijalno-ekonomski savet koji čine predstavnici države, poslodavaca i sindikata. Postoji li socijalni dijalog?

Paunović: - Socijalno-ekonomski savet jeste osnovan, međutim, to telo se vrlo često zaobilazi a zakoni se donose po hitnom postupku. To znači da sindikati nisu mogli da predlože da se neka rešenja, poput Zakona o radu, možda vrata na prethodnu stepenicu i poprave, što bi bilo u interesu radnika, nego se posle Vlade direktno išlo u Narodnu skupštinu. Zbog toga su sindikalni predstavnici često izlazili iz Socijalno-ekonomskog saveta da bi pritisli državu i ukazali joj na to da nema socijalnog dijaloga. U tom smislu pravimo korak napred, pa korak nazad: kad je potrebno, država se potruži da se sindikati pojave i učestvuju, ali kada sindikati vide da su izigrani, izlaze iz Socijalno-ekonomskog saveta.

Osnovna uloga sindikata je da brani prava radnika. Ipak, ta prava se krše na svakom koraku jer mnogi poslodavci ne plaćaju doprinose, prekovremeni rad, zarade... Kako je to moguće?

- Vidite da je sve moguće. Prvo se predloži zakon koji nije u potpunosti usaglašen sa sindikatom, onda taj zakon stupi na snagu po nekom hitnom postupku, a kad počne da se primenjuje ispadne da ima mnogo slabosti.

Pa čak i kada ima slabosti, nema inspekcije da proveru do kraja da li se takav zakon poštuje. Svedoci smo da su mnoge firme izbegavale da plaćaju poreze i doprinose, da mnogi radnici nisu primali zarade i po više godina, ali je pitanje gde je tu bila inspekcija?

Sindikat ukazuje na neke stvari, pokušava na razne načine da se izbori za prava radnika, ali je sprovođenje zakona i kontrola njihove primene ipak na strani države.

Zašto država ne sprovodi zakone koje je sama donela?

- Moram da priznam da je država ogromna po broju zaposlenih, ali da njeni kapaciteti nisu usmereni na praćenje i kontrolu izvršenja zakona. Država ima prilično glomazan aparat, koji uglavnom ima birokratsku funkciju, jer se bavi nekim papirima, izdavanjem rešenja, a manje se pažnje poklanja na to šta se dešava u društvu.

Sada ima malo više pokušaja da se uvede red: povećava se broj inspekcija, kontrola sive ekonomije i naplata poreza, uvode se nove mere kojim će biti sankcionisani poslodavci koji ne ispunjavaju obaveze, ali sve je to još uvek na dugom štapu i tek će se videti kako će se praktično realizovati.

Zaista imamo masu zakona, od kojih su neki doneti pod uticajem Evropske unije i međunarodnih organizacija, ali njihova faktička realizacija izostaje.

Da li je država odgovorna i zbog toga što privatni poslodavci sprečavaju osnivanje sindikata u svojim firmama?

NIKADA NISMO IŠLI NA RUKU POLITIČARIMA

Kako komentarišete tezu da su sindikati i njihovi poverenici produžene ruke političkih partija, odnosno direktora?

- Kao neko ko je zaposlen u sindikatu, mogu da kažem da nikada nisam primetila da mi nešto radimo zbog politike. Ako idemo u štrajk, to radimo zato što članstvo insistira na tome da se izađe na ulicu da bi se branilo neko pravo.

Nikada nismo išli na ruku političarima zbog politike, nego je svaka naša aktivnost polazila od potreba članstva, odnosno zaposlenih.

Ima li politike u delovanju drugih sindikata?

- Ne znam, manji sindikati nemaju mnogo aktivnosti. Oni blesnu, pa nestanu, tako da ne mogu o njima da govorim.

- Radnicima je ponekad vrlo teško da se izbore za pravo koje im je garantovano međunarodnim normama. To je takođe pitanje za neku inspekciju: kako poslodavac može da ospori nečije pravo na kolektivno organizovanje?

To je u svetu potpuno nemoguće, a kod nas je čest slučaj. Time se često bavi sindikat, ali su ljudi postali nepoverljivi prema svima, ne znaju više ko ih brani a ko ne. Mislim da ljudi moraju da se udružuju, da se više angažuju i da imaju poverenje u sindikat. Sindikat bez svog članstva nije ništa.

Poenta je da članstvo pokreće inicijative, ukazuje na probleme, da bi sindikat istupio u njihovo ime. Zaposleni moraju da pokažu državi šta žele, jer ako ne kažu, kako će onda ona da im ispuni želje.

O ŠTRAJKOVIMA SE NE GOVORI

Čini se da nema mnogo štrajkova, s obzirom na to kakvo je stanje u privredi. Da li radnici sve više odustaju od ovog metoda borbe za svoja prava?

- S vremena na vreme pogledam godišnje statistike i mogu da kažem da ima jako mnogo štrajkova u Srbiji. Država bi morala da se zabrine zbog toga, međutim, to nije informacija koja se potencira.

Vrlo retko nam dolaze sa terena informacije da se štrajk dešava u ovoj ili onoj firmi, čak mnogi štrajkovi nisu prijavljeni u centralama sindikata, a trebalo bi, jer bi tako imali veću podršku. Ljudi su iscepkani, pa je pritisak znatno slabiji.

Ako imate štrajk u dve fabrike u istom gradu, jači bi uticaj bio kada bi se radnici povezali i dogovorili.

Zašto nema toga? Ima li solidarnosti među sindikatima?

- Često primećujem da nereprezentativni sindikati nastupaju pod uticajem nekog političkog pritiska ili zbog finansijskih razloga, a vrlo retko iz sindikalnih motiva. Znači, oni bi prvo morali da organizuju članstvo na bazi poverenja u njihove aktivnosti i da dokažu da se bore za prava radnika.

Takvi sindikati, međutim, često projektuju suprotnu sliku, koja pokazuje da se oni bore zbog nekih svojih internih razloga i da nisu bitni članovi koji su ih angažovali. Znači, na prvom mestu mora biti

članstvo, odnosno zaposleni.

Da li su sindikalni poverenici po fabrikama dovoljno edukovani? Utisak je da štrajkovi dolaze prekasno, odnosno onda kada fabrike propadnu.

- Mali broj ljudi može dobro da poznaje zakone, malo je onih koji su dovoljno obrazovani da mogu da ih uzmu i iščitaju, protumače i razumeju. Zadatak sindikata na terenu je da poznaje zakon, pa kada dođe radnik da mu kaže koje je njegovo pravo i kako da ga ostvari.

Hoćete da kažete da su sindikalni poverenici dobro obučeni?

- Mogu da govorim jedino o Samostalnom sindikatu gde, koliko vidim, zaista jesu. Što se Vranja tiče, mislim da imate jako dobar sindikat: imate ljude koji su obučeni, koji imaju iskustvo i znanje, koji znaju kako i gde neko pravo može da se ostvari.

Ovaj tekst proizveden je uz podršku Evropske unije u okviru programa "Jačanje medijske slobode u Srbiji" kojim rukovodi Delegacija EU u Srbiji a implementira EPTISA Servicios de Ingenieria. Sadržaj ovog teksta i stavovi izneti u njemu su isključiva odgovornost OK RADIJA i ni na koji način ne odražavaju stavove i mišljenja Evropske unije.

RTV

http://www.rtv.rs/sr_lat/ekonomija/sindikat-putinovo-obecanje-uliva-nadu_527835.html

Sindikat: Putinovo obećanje uliva nadu

KRAGUJEVAC

Zbog sve veće ekonomske krize koja je pogodila i tržište automobila, smanjena je proizvodnja za Ameriku i Zapadnu Evropu, pa je izjava predsednika Ruske Federacije Vladimira Putina o mogućem izvozu Fijata 500 l na rusko tržište probudila nadu sindikata ove kompanije da će prestati neradni dani u Fijatu Srbija.

Obećanje Vladimira Putina da će razmotriti mogućnost bescarinskog izvoza Fijata 500 l na rusko tržište protumačeno je u sindikatu kao dobar znak jer bi to značilo za radnike ove fabrike prekid neradnih dana, a samim tim i povećanje proizvodnje.

"Do godišnjeg odmora, do avgusta meseca mi smo radili. Imali smo problem sa kooperantima, tako da Fijat često ima prekid u svojoj proizvodnji zbog plasmana vozila i jasno nam je da svaka proizvodnja i svaki broj jedinica koji će se izvesti, da li u Rusiju ili na bilo koje drugo tržište, nama mnogo znači kao radnicima jer bi to značilo novi posao; Kaže za RTV Zoran Marković, predsednik samostalnog sindikata u Fijatu.

Vlada Srbije ima 33 % vlasništva u kragujevačkoj fabrici a potencijalni sporazum o izvozu u Rusiju protumačen je kao prvi odgovor na sindikalne zahteve.

Oko tri i po hiljade radnika Fijata, u tri smene uradi 600 vozila, što znači da se na mesečnom nivou uradi i do 12 000 automobila.

Za sada je sve još uvek ostalo na obećanju jer ne postoje zvanične informacije o tome koliko će vozila biti izvezeno u Rusiju.

U sindikatu se nadaju da će već sledeće nedelje znati o kom broju je reč.

Za sada, torinska kompanija radi na tome da dobije najnoviji model 500 x koji se već proizvodi u Italiji kako bi povećala proizvodnju ali i broj radnih sati.

Iz sindikata su nam poručili da je predsednik Fiat grupe Serđo Markione rekao da postoje slobodni kapaciteti i da su u igri fabrike u Poljskoj i Srbiji.